

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Eripies me de contradictionibus populi, Constitutes me in caput gentiu[m],
Populos quem non cognoui seruiet mihi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Sicut Proverb. 1. de eisdem dicit. Tunc inuocabunt me & non exaudiam, manus
ne contingat & non inuenient me. Synagoga uanissima studia & irrita uo-
ta degenans, quibus sese deo seruire & eum placare credunt, cum ille annun-
tius est Christo, neminem nisi in Christo audire & saluare uelit, Neque enim
est datum aliud nomen sub caelo in quo oporteat nos saluos fieri Act. xv. Ita
hebraea omnia laborant, frustra inuocant, frustra orant, non est eis saluator nec
excusator, nec tamen cessant a sua presumptione indurati, de qua miseria pas-
sim in prophetis multa & horribilia.

Et cominuat eos, ut puluerem ante faciem uenti, ut lutum platearum delebo eos.

Ista cominatio & cominatio psal. primo tractata est satis, quod Iudaei duplici con-
ditione contriti sunt, & facti sicut puluis, quem proicit uentus: Videmus enim
eos toto orbe dispersos, nusquam sedem quietam & certam habitates, nullum regnum,
nullum principatum, nihil prorsus uirium habentes, Multo autem magis in uari-
etatis impietates spiritualiter dispersi sunt, dum omnia fide Christi uariis & pere-
grinis doctrinis circumferuntur. Sic & in conculcatione dati sunt omnibus gen-
tibus per orbem, sicut lutum platearum, quod euacuatum, prorsus nulli utile est,
nisi ad contaminandos pedes. Sic Isa. x. erit in conculcationem quasi lutum pla-
tearum. Et hebraeus dicit, Ut lutum platearum euacuabo eos, hoc est, sicut Matt.
v. de Sale insatuato dixit, Ad nihilum ualeat ultra nisi ut mittatur foras, & con-
culcetur ab hominibus. Iudaeis uero & hic duplex est conculcatio, quod & corpo-
raliter omnibus subiecti sunt & contempti, sicut inutile lutum, deinde & ipi-
ritualiter a demonibus per ignominiosam doctrinam.

Obserua emphases, puluerem & lutum platearum, electi sunt, terra solida, bo-
na & locanda, non puluis sterilis uento expositus, Et lapides preciosi, hono-
rabiles, expoliti, non lutum ignobile & uacuum omni utilitate. At sicut e pul-
uere & luto omnia euacuata sunt, quae aliquid sunt, ita & a reprobis, ut nihil
in eis sit, reliquum quod usum habeat in rebus.

Eripies me de contradictionibus populi, Constitues me in caput
gentium, Populus quem non cognoui seruiet mihi.

Hic Christus in persona sua loquitur, quod & superius dicta omnia ad per-
sonam eius pertinere possint, eo quod ipse omnia fecit, & Ecclesiam facere eadem
fecit. Clare autem propheta reiectionem synagoga & assumptionem Ecclesiae gen-
tium, sic & Haggei. ij. Christus uocatur desideratus gentibus, & Gen. xlix. Et
ipse erit expectatio gentium. Et Isa. xj. Radix Jesse, qui surget regere populos,
ipsum gentes deprecabuntur, & multis alijs locis, sicut & Ro. xv. aliquot cum
isto praesenti Paulus recenset.

Odiose autem dicit de contradictionibus populi, in quo iustitiam dei com-
medat, & culpam Iudaeorum aggrauat, ac si dicat, Nihil in isto amarulento &
indurato populo, nisi contradictio est, parum fuisset, si non crederent, aut con-
temnerent. At nunc oblatam misericordiam etiam ui persequuntur, & indo-
mito furore resistunt ac contradicunt, quo cogunt se derelinqui & me fieri gen-
tium caput, ut psal. cix. ludicabit in nationibus, implebit ruinas.

Et hic obseruandum, loqui prophetam non de Initiali, sed perseverante im-
pietate &

Notā. pietate & eius retributione, quemadmodum superius de perseverante pietate locutus est, Nā misericordix & indurationis principia nemo novit, quæ sunt inscrutabilia iudicia dei. Ro. xj.

Et ne quis eum putet fore caput gentium eiusdem populi contradictoris, se ipsum exponit clarius, & a ludæis penitus distinguit, dicens: Populus quæ nō cognovi serviet mihi, ne ulterius glorientur q̄ solum in ludæa sit notus deus, Sic Deutro. xxxij. Ipsi me provocaverunt in eo, qui non est deus, & irritaverunt in adinventionibus suis: Et ego provocabo eos in eo qui non est populus, & in gente stulta irritabo illos. Sic Osæ. ij. Vocabo nō populum meum, populū meū, Et erit in loco ubi dictum est eis, Non populus meus, dicitur, filij dei uiuentis. Quod autem dicit, Non cognovi refert Aug. ad corporali præsentiam Christi, qua uisitauit ludæos, potest autem referri melius & ad omnia alia quæ huic populo familiariter exhibuit, qualia sunt lex, promissa, miracula, & quæ Ro. ix. etiam Paulus memorat, quæ gentibus non exhibuit, quibus illos solos agnouisse dicit, cōtra uirginibus Matth. xxv. & hypocritis Matth. vij. dicit: Nescio uos.

In auditu auris obediuit mihi,

Filij alieni mentiti sunt mihi.

Comparat obstinatum ludæorum perfidiam cum prompta gentium fide, illi multis signis uirtutibusq̄ honorati, lege & prophetis instructi, demum ipso Christo & Apostolis docentibus uocati, nec sic ad fidem uenire uoluerūt. Nihil horum gentibus exhibitum, sed tantum auditus & sonus Euangelij ad eos peruenit & mox obediērūt, quia sic præordinauerat deus, Hoc est, quod insigni epitaphi, fidei promptitudinem commendat, in auditu auris audient mihi, (ut hebræus habet) quia solo uerbo aure percepto crediderunt gentes, cū prophetas & legem non habuerint.

Auditus seu auditio tropo linguæ proprie utitur spiritus pro ipso uerbo uocis, ut Isa. liij. Domine quis credidit auditui nostro: id est, uerbo quod nos prædicamus audiendum. Abacuck. j. Domine audiui auditionem tuā (id est uerbum tuum audibile) & timui, mire q̄ placet ista proprietas, qua duplex mysterium indicare uidetur spiritus, primum, q̄ uerbum dei tale est, quod nisi omnibus sensibus clausis, solo auditu percipias, & ei credas, non capias, ut Isa. vii. dicit, Nisi credideritis nō permanebitis, stultificat enim & exæcat uerbum dei, seu ut Apostolus dicit, captiuat omnem intellectum in obsequium Christi. Quo tropo & Christus ad pharisæos dixit: Sermo meus non capit in uobis, Quod nemo intelligit, nisi in die tribulationis, ubi destitutus homo profusus omni cōsilio, simpliciter hæret uerbo & ductilem sese præbet auditui diuino.

Hinc illa querela in scripturis de populo ludæico, q̄ auribus grauer audituerunt, nec inclinarent aures suas, nec obedirent uoci domini, quia in die tribulationis non sese præbuerunt ductiles uerbo dei, sed suis se cōsilijs & oculis regere uolebāt, hoc est, nō crediderūt, sed sicut equus & mulus sentire uoluerūt.

Actum igit̄ credendi (ut uocant) nescio quibus uerbis possis aptius eloqui, q̄ ista periphrasi diuina, Auditu auris audiuit mihi, hoc est, stultus sibi fuit populus gentium, ut mihi crederet, in his quæ nō uideret, nec caperet, q̄ pulchre huc fabula illa Galliæ Herculis trahi possit, quis nō uideret? Quid aurex cathenula populos per aures molliter trahētes, q̄ uerbum uocale dei, quo credētes trahunt ad

Gentium prom
pta fides.

Verbum dei
ut capias.

Gallicus Her
cules.